

Der er altsaa den Ejendommelighed ved disse to Laan, at i 1920 sælger man de 7 Millioner saa sent, at man taber godt 7 Mill. Kr. derpaa, og i 1921 sælger man 10 Millioner saa forhastet, at man taber $2\frac{3}{4}$ Mill. Kr. derpaa.

Jeg vil gerne spørge, hvem det er, der har Ansvaret for, at disse Salg af de dyre Laan er faldet saa uheldigt ud. Jeg gør endvidere opmærksom paa, at der i den Omstændighed, at Laanet af 1920 er solgt saa sent, har været Mulighed for store Spekulationer. Der er tidligere fra konservativ Side gjort opmærksom paa dette Spørgsmaal og paa de Transaktioner, som er knyttet til Laanet af 1920, og jeg maa sige, at efter hvad der nu er oplyst om, hvornaar Laanet er solgt og til hvilke Kurser, er det ganske nødvendigt, at det oplyses, om det er rigtigt, at der har været meget stor Valutafortjeneste ved Spekulation ved dette Salg for Landmandsbanken. Jeg gør opmærksom paa, at i et af Forhørene synes Etatsraad Glückstadt at komme ind paa dette Spørgsmaal, idet han uden nogen anden Foranledning — det er, da man diskuterer Spørgsmaalet om, hvorledes en Rente skal posteres, og han vil forsvare, at han har posteret Renten paa den Maade, som bliver kritiseret af Rigsadvokaten — siger: Hvis man f. Eks. ordner et Laan for Staten i Amerika, og man da har en Valutafortjeneste foruden en Provision, har Spørgsmaalet om, hvorledes man posterer denne Fortjeneste, om paa Provisionskontoen eller paa Valutakontoen, mindre at betyde. Det synes at fremgaa af denne Udtalelse, at det er rigtigt, hvad man har hørt antyde før, at der for Landmandsbanken har været en ganske overordentlig stor Valutafortjeneste paa dette Laan; og ingen, som ser, hvad der er oplyst af Finansministeren nu angaaende Laanets sene Hjemtagelse, kan komme til andet Resultat, end at der har været Mulighed for en overordentlig stor Valutaspekulationsfortjeneste. Jeg maa derfor tiltræde de Udtalelser, som her er fremkommet tidligere, at det er i højeste Grad ønskeligt, at dette Spørgsmaal bliver opklaret under de kommende Undersøgelser vedrørende Landmandsbankens Forhold. Thi det er dog overordentlig beklageligt, hvis det sene Salg af dette Statslaan har indbragt Staten

ca. 7 Mill. Kr. mindre, end den kunde have faaet, medens det til Gengæld har givet den Bank, som har ordnet Laanet, en meget stor Fortjeneste. Om det sidste ved jeg dog intet andet end det, som fremgaa af tidligere Udtalelser, og hvad man synes at kunne slutte sig til her, og af Udtalelser i Forhørene af Etatsraad Glückstadt. Men at Spørgsmaalet maa lægges klart, forekommer mig ganske indlysende.

Jeg tror, det vil være rigtigt, da man saa sjældent beskæftiger sig med disse Forhold, tillige blot at nævne, hvad der er oplyst om Omkostningerne ved Laanets Stiftelse. Der er ikke saa overmaade store Ting at fæste sig ved der. Der er blot dette, at medens det 6 pCts Laan, som optoges gennem Nationalbanken i 1921, har de sædvanlige Betalinger til American Bank Note Company for Trykning af Interimsbeviser, til Signature Company for Underskrivning af Interimsbeviser, for Registrering af Obligationerne paa Børsen i New York, for Trykning af Obligationerne, til Signature Company for Underskrivelse af Obligationerne og desuden for Autorisering af Interimsbeviserne o. s. v. — noget, som er ens for de to Laan —, saa er der paa Nationalbanklaanet ikke anden Udgift end et Honorar til Højesteretssagfører Bülow paa 4 800 Kr.; et tilsvarende Honorar til Højesteretssagfører Bülow findes ogsaa for Laanet af 1920, som er optaget af Landmandsbanken, men her er tillige et Honorar til et amerikansk Sagførerfirma for den juridiske Ordning af Laanet — Legal fees — paa 10 000 \$ eller i danske Penge 65 500 Kr. Omkostningerne ved det første Laan, det, som optoges alene gennem Landmandsbanken, er disse 65 500 Kr. dyrere i Sagførerhonorar. Dette er dog kun en Bagatel i Forhold til det andet Spørgsmaal, og om dette det andet Spørgsmaal beder jeg den højtærede Finansminister nu at udtale sig.

Disse to Statslaans hele Historie er jo Historien om en uhyre Forøgelse af den danske Statsgæld og navnlig en uhyre Forøgelse af den danske Stats Rentebyrde, og det kan maaske være interessant til aller sidst at foretage en Undersøgelse af, hvorledes den danske Stats Rentebyrde er steget i den sidste Tid. Man har ofte talt om de Statslaan, der blev optaget under Krigens, og der er fra vor Side henvist til,